

РИК ЗАЛОЖЕННЯ 1920. „СВОБОДА“ „LIBERTY“ Виконати три рази на тиждень. ВИПЛОМ, ЧЕТВЕР І СУБОТУ. „УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ“ 63 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J. Веліть, мій-ордері і чеки треба вилучувати на адресу „СВОБОДА“.

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893. „СВОБОДА“ („LIBERTY“) THE UKRAINIAN NEWSPAPER published three times a week Tuesday, Thursday and Saturday, by UKRAINIAN NATION ASSOCIATION at 53 Grand St., Jersey City, N. J. The best advertising medium. Rates furnished on application.

ОКРЕМЕ ЧИСЛО 4 ЦЕНТИ Урядовий орган Українського Народного Союзу — „СВОБОДА“ — Official organ of Ukrainian National Association. SINGLE COPY 4 CTS.

РИК XXVIII. ДЖЕРСИ СІТИ, Н. ДЖ., ЧЕТВЕР, 12-го СЕРПНЯ 1920. ЧИСЛО 97. VOL. XXVIII. JERSEY CITY, N. J., THURSDAY, AUGUST 12, 1920. No. 97.

ПОПЕРЕДНІ ПІДПИСАВАННЯ В СПРАВІ ГАЛИЧИН. ПАРТИЗАНСЬКА ФРАНЦІЯ В ОБОРОНІ ПОЛЬЩІ. АМЕРИКА ПРОТИ БОЛЬШЕВИКІВ, ОНА ЧЕ В ОБОРОНІ ЦІЛОСТІ ПОЛІ.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ.

НОТА УРЯДУ ЗАХ. УНР. ДО НАЙВИЩОЇ РАДИ.
РАДИОТЕЛЕГРАМА УРЯДУ І НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ ЗАХ. УНР. ДО НАЙВИЩОЇ РАДИ НА РУКИ ПРЕЗИДЕНТА МІЛЛЕРАНА У ПАРИЖІ.

Відень, 25. липня, 1920.

В момент, коли наслідком воєнних і політичних подій вноше-нських європейських питань. Та долі замешкали українським народом зближуються до кінця, законний Уряд Зах. УНР. (Східної Галичини) вважав своїм обов'язком підняти голос та довести до відома світової:

1. На основі принципів права про самовизначення народів, яке ще доводило зброєю собі у шні світовій, крований війні український народ Східної Галичини, подібно як і інші народи, організовані на розвалинах Австро-Угорщини, на своїй ет-нографічній області в своїм старинній країні Галиччю, який від століть являється серцевиною всього його царицтво-го життя, від 19. жовтня 1918 р., створив Західно-Українську Республіку, якої Уряд на основі узаконеної конституції перебрав від 1. листопада 1918 р. владу у Львові і над цілим краєм.

2. Для удержання правного ладу та сполучення в країні з'явився організоване власне національне військо, з'явився державна адміністрація, з'явився заповідний через Національний Ряду законодавчий діяльність і покликаний до життя Уряд Державного Секретаріату.

3. Але оскільки всі проці новоповсталих національних держа-вах одали спромозгу присвятити свої сили для будовання власної державної самостійності, одні українські народи Га-лицької були пригноблені весті кровавої боротьби. Проти Західно-Української Народної Республіки, хоч вона національним меншістю на своїй землі — польській з 14% і жидівській з 12% загварантувала найширші права, підняла опунта імпері-алістичним інституціям, а головне хатична на природі бодата-та шаної обогото військ загвару війни, невдоволення на факт, що одне місце населення нашої землі без огляду на національ-ність і віру було вповні задоволене новим станом річей.

Користуючись безсупинним бунтом, який підняли польські держави у Львові дня 3. листопада 1918 р., вислали Польща до боротьби проти Західно-Української Народної Республіки своєю армією.

4. Повних 8 місяців боролася армія Західно-Української Народної Республіки істувати і права українського народу на самовизначення в безпечних, героїчних і успішних боях, так, що накінець коєні ділаючи зможалися в околицях Львова. І шопно під напором добре державним Антанті узброєних та чере зє переважанням військ польського ген. Галлера уступили військо і уряд Західно-Української Н. Р. з границі Схід-ної Галичини.

5. В червні 1919 р. одержує Польща, цей історичний ворт українського народу, що від віків воев проти нього набіглим завзяття національну, соціалну і релігійну ялію — від Союзни-ків мандат провізоричної адміністрації у Східній Галиччю аж до остаточного вирішення державної приналежності нашої об-ласті чере мирну конференцію. Та замість сподіваного спо-ку і порядку в країні, армія польська окупувала населенню Зах.-Української Н. Р. найціткі страждання, мук і пильове шлі-вокі знищення. Оши окупувати вона залиша, а прешнь воев діла проломлює на шаний землі. Польки показав себе воені неспособним до виконання наданого їм тимчасового мандату у Східній Галиччю.

6. Зах.-Українська Н. Р. ніколи не зрікалася і досі не зма-ється права на своє самовизначення і на свою державну са-мостійність. І уряд, який досі попу перебуває поза границями краю, істнує і досі, шідній східно-галиччій українській на-роду Польща одне своє державне Урядом. Наша армія зборі не зможена. В куні з дішим народом вона і далі рішче борючись на кождому фронті аж до повного висвободження нашої землі з невинного польського армії. Як дово не буде повної зєвільнення отис історичної воя українського народу, так дово не може бути остаточного вирішення східно-євро-пейське питання, а чере зтотру рана задиється без сумнію зародки нових важких потрясень.

Виконуючи державну владу на своїй землі, поклав народ Зах.-Української Н. Р. як надто довгий своєї державно творчої способності, шим, шим завше таи справляти адміністративний апарат, воеди удержав лад і порядок в країні та поставив на ноги добре організовану і добре зацілиповану 150.000 армію. Тим самим ми має за собою явні достаточні умови для будови і удержання державної самостійності.

Отже тепер коли має бути поможений кінець дальшому безогорному кровопролиттю, в інтерес горчачо всім виклад-ковим всьвітнього миру, як заступник Національної Ради Уряду Зах. УНР, з притиском плічності чере діши культур-ний світовий і перед державним коєнім наше право на державну самостійність, одностайно зєвільнює в шні історичній момент до Найвищої Ради з проханням, шоби вона, вирішуючи справу назрівачого миру на сході, засталося також домагаючи укра-їнського населення Зах. УНР. до його повної державної са-мостійності.

За УРЯД І НАЦІОНАЛЬНУ РАДУ ЗАХ. УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.
ДР. ЄВГЕН ПЕТРОВИЧ, Президент.

ВІЙСКО ПЕТЛЮРИ В ГАЛИЧИНІ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Укра-їнська пресова служба донос-ить з Густинця з дня 26. лип-ня: Українські війська Петлюри, котрі утворили поадуває кри-ло польського фронту, держа-ють часті горючого біту ріки Збруча від Густинця аж до його устя в Дністер, котрий утворює галицько-румунську границю. Супроти сильної по-стали українських військ боль-шевицким не вдалося перейти Збручу чере 10 днів. Зате пе-реломлено большевицький фронт коло Проскурова і вни-то до неволи велике число пай-ни-кос. (Від того дня минуло вже 2 тижні, отже, дозвуження зміни-лося. — Ред.)

ПЕТЛЮРОВА АРМІЯ ПРОТИ ЗТОДИ З БОЛЬШЕВИКАМИ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Укра-їнська пресова служба донос-ить з Тарнова: Відділи україн-ського народнього війська, котрі борються проти большеви-ків, поставили до головного отамана Петлюри домагає не-допустити до них переправ з большевицкими в сиріві України і проломлювати бі-роту біт доки не проженуть-ся всі Москвіти з України.

АЛІНТІНСЬКА ВІЙСКА МАЮТЬ ОБСАДИТИ СХІДНУ ГАЛИЧИНУ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. Газета „Ахт Ар Батт“ з дня 26. липня доносить: „В польсько-русь-ких переправах про замінене ору-жжя мається передчасні значні-ці, демаркаційні лінії, а притім установили певну по-люсу, бо, як звісно, Ан-галі домагається, шоб Східну Галиччю завлали війська антан-ти“.

НА ЗДОЛІВЬ ШАПКА ГОРИТЬ.

ПАРИЖ, 9. серпня. — В Поль-щу йдуть наразі з дім реору-пізацій польської армії. Ан-галійський генерал Дажажі і французський Вейган дово-протривається теж, шоб на га-лицькій фронті держати цілість ви-ска. Але чере те ослаблений північний фронт. Поляки одна-че рішені не забирати зі Схід-ної Галичини війська, бо воеи бояться, шоб коли раз вступить Східна Галиччю зі своїх кру-го вона вже ніколи до них не верне.

Польща держить Галиччю під своїм мандатом чере 20 днів. (Ща остана замітка непра-вильна. Мирова конференція рі-шила буди владати таким ман-ером над Галиччю Польщі дня 21. листопада 1919 року, але за-ходом французського прем'єра Клеманса цей мандат знесено дня 22. грудня 1919. Після між-народного права Галиччю те-пер знаходиться лише під польсь-кою окупуцією. — Ред.)

ЗАКВАНСНИ ВИНОГРАД, АБО БОЛЬШЕВИКИ НАПРАТЮДІ НА СИЛЬНИЙ ОПІР УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Укра-їнська пресова служба донос-ить з Парижа: „Газета „Лі-

Там“ подає таку звіст з Чарго-роду: Навчає наразі больше-вицьких комісарів на Україні, а то: Раковський, Мануйльський і Пятаков, які зійшлися в Хар-кові дня 26. червня, зажадав б-дин держави московської боль-шевицької початкової команди, щоб сейчас завести мобіліза-цію на Україні.

Раковський відповів, що на Україні мобілізація не можлива, бо населення не дасть ре-зультату і тому треба би хіба у-жати сили проти селян. Совет-ська Україна не має однак до-статку сил до цього. Описав за-тім Раковський, що далеко ліп-ше вислади може дати пропа-ганда ніж виключно мілітарні заарядження. Після його думки треба вислати до тих селянсь-ких країв, котрі протривають-ся комуністами, агітаторів з ве-ликим грошевим засобами“.

ПОВСТАННЯ НА ПРАВО-БЕРЕЖІ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — На пра-воберезній Маршці протрива-ється новий повстанчий рух-потім загони генерала Бухар-іна. Цей рух найширший над-днішнім Дніпром. В околиц-ях Катеринослава робить бо-гато шкоти большевицьким ге-нерал Махю. Тому, шоб Кубан-ські і Донецькі козаки також відмовляють німгому больше-вицким, місцеві советські війська зябрались з Новоросійська, Ка-теринодара, Ростова і Таган-рогу.

БЕСАРАБСЬКА УКРАЇНСЬКА В РУМУНСЬКОМУ ПАЛІА-МЕНТІ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — В ру-мунському парламенті засіда-ють чотири українські послів з Буковини, 8 з Бессарабії. Бес-сарабські українські послів при-йшли до парламенту в частині підставі селянської програми („Зарплатні“) а в часті якої прихильники посла Авереску. Всі українські послів з Бесара-бії висказать до опозицій в парламенті.

ПАЛІСЬКА ЛІКАРСЬКА ПО-МІЧ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

ВІДЕНЬ, 27. липня. — Укра-їнська пресова служба донос-ить: Італійський Червоний Хрест привіз до Варшави під-стави лікарської матеріалі, хірур-гичні інструменти, вату і ліки вартості двох мільонів франків до Одеси. Ці матеріалі мають бути ужиті на рятуючи укра-їнського населення, навіженого тяжкими пошестами. Дальні послів, призначені для советсь-кої Росії, мають теж наспити неспадом.

Соціалістичний посол Радо-ні, котрий прибув з тим тран-спортом, вивідав до Москви, шоб поауоризувати за советсь-ким правлінням про правля-нню морську плавбу між Італією і Одесою.

ПОЛЬСЬКА ПІВНИЧНА АРМІЯ РОЗПАДАЄТЬСЯ.

БЕРЛІН, 10. серпня. — Пів-ничне крило польської армії, що вийшло до Варшави, розпадається під на-пором червоної російської ар-мії — так має телеграма з Берліна. Присій до „Фосіше-Цайтунг“.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТІ.

ПОМІЧ РІДНОМУ КРАЄВИ, НЕОБХІДНА.

Нью Йорк, дня 11. серпня, 1920.

Головний Тимчасовий Ратушковий Комітет „Поміч Рідному Краєви“ дістав нині від Ратуш „Горожанського Комітету“ у Львові, д-ра Стелана Федака, оську телеграму: „Ми одержали два тисячі доларів з подякою. Дальша поміч кошеви. Федак“.

Треба надіятися, шоб Американські Українці поспішать дісно зі щедрими датками на ту найвищу гуманну й патріотичну цілю.

НОТА ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ В СПРАВІ ПОЛЬЩІ І РОСІ.

Вашингтон, 10. серпня. — Відповідачи на запит італій-ського амбасадора, яке становище займає Америка в справі руско-польського конфлікту, секретар заграничних справ Ко-ліб вислав йому оськогоя ноту, в якій висловлено таке станови-ще Злучених Держав:

1. Правительство Америки вірить в злучену, свободну і ав-тономну Польщу і її політичну та територіальну незалежність.
2. Правительство Америки не візьме телуча в конферен-ції європейських держав, де може прийти до признани большевицького правління, а з тим і до розбиття Росії.
3. Америка хоче прийти в допоміжну рускому народові в його змаганні до відбудови народнього життя на підставі демократизму.
4. Америка вірить, шоб анархія в Росії коше мусит скінчи-тися, а до того часу Америка буде беречи нетимчасово інте-ресів Росії у владу за прихильності Росії до Америки в ці-тих часах в минулошій.
5. З того згладу Америка уперто відмовляла признання не-залежності Литви й інших балтійських держав та держав на Сході, з винятком Польщі, Фінляндії і Вірменії.
6. Америка не признає советського правління, котре пред-ставляє нечисленну меншість населення і держиться автократич-ного силою.
7. Коли в Росії повстане правительство з воли народу, тоді Америка радо прийме російському народові з поміччю.

З РОСІІ.

УСЛІВЯ ПЕРЕМІРЯ ЛЮ ПОЛЬЩІ.

ЛОНДОН, 10. серпня. — Русськй советський висланік в Лондоні, Лео Каменев, передав Лейола Джорджові начер-умов, які Росія ставить полякам.

1. Польська армія має бути зменшена до однорічного кон-тингенту з 50.000 людей і з адміністративною армією 10.000 людей.
2. На демобілізація має наступити протгом одного місяця.
3. Оружжя має бути владне советській Росії в Україні.
4. Не вліяно Польщі виробляти воєнних матеріалів ані спиро-важувати за зарплатні.
5. Земля має бути роздана родинам полягалих і тяжко ра-нених у війні.

Що Росія дає:

1. Річницю з польським демобілізацією російській в укра-їнській (ді) війська забереуть з польського фронту.
2. Потім чиста російських військ на тім фронті буде значно зменшена — після умови.
3. Ліній перемірна має бути та, яку визначив Лорд Курпюн в своїм зєвільненні з дня 29. липня.
4. Це не таке значна лінія Лейола Джорджа. Вона мала би йти з Береста Литовського на подолу пункт Буд до Грубево-ва, дальше на захід від Рави руської, описая на схід від Перемішля і аж до Карпат на подолу.
5. Польська армія мала би забирати 50 миль на захід від тої лінії, а полса межти тими обома військами мала би бути неутра-чена. (Одна верста дала на 1,06 кілометра. Загальн польськй війська мали би стати на лінії Рави-Поліска-Горлицький. — Ред.)
6. Остаточне границя Польщі булаби після ліній подана Лордом Курпюном, однак Польща дістала би ще додаткову те-риторію на сході в околиці Холми і Білостоку.

(Значить совети торгують українською і білоруською зем-лею, а ще я додатку пускають блахмана, шоб нібито і Росія і Україна йдуть рука в руку! — Ред.)

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ В РОСІІ.

НЬО ЙОРК, 9. серпня. — Н. Шліфрін, кореспондент жидів-ської газети „Форверте“ донос-ить з Копенгаги, що саме до-повідь в Москві звіт про жи-дівську селянську колонізацію. Після думки урядовців сав-

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТІ.

Харринг, Стршини, Гомлі, Чер-нигові, Добромисі, в Михаї-лівчач і в інших селках.

Більшу часті комуни органі-зувало само жидівське населе-н-ня.

Жидівський комісаріят утво-рив при рішничі департаме-нту окремий відділ для студо-вання економічного положен-ня жидівських коєнів. По боль-шевицьких побдах на Білій Русі повинувать там вже повстали жидівські коєні.

З ПОЛЬЩІ.

БОЛЬШЕВИКИ ДИШЛИ ДО ЗЕЛЕНИЧОГО ПІЛЛЯХУ. ШО-ЛУЧИТЬ ВАРШАВУ З ДА-НІЩОМ.

ВАРШАВА, 10. серпня. — Большевицькі дивізіони до Цехав-но, міста положеного 45 миль на північний захід від Варшави, з'явили в той спосіб перетяти зе-ленічю лінію, яка веде з Вар-шави до Данца. Коли больше-вицькі дивізіони задержали це місце, то доай вони налідали на Варшаву з півночі і мову-ть немо в зашиті. В той спосіб старому приготуванню с'яв-зюпів на схід від Варшави стя-нсь зовсім непридатним.

ПАРИЖ, 10. серпня. — По-води, аде певно большевицькі правління на чолі теперіш-нього польського правління, іде похідом на Млаву.

Уклад Варшави недалекій.

ЛОНДОН, 10. серпня. — Большевицькі прихильники в Польщі надіються, шоб больше-вицькі займуть Варшаву ще Чер-вняж. Скоро це станеться, бу-де в Польщі завлене советське правління в столиці. Поміч польського большевицького правління стоїть Карло Раде-к, бувший большевицький амбасадор в Берліні, а побити польська Росія і Мархевські.

Польське правительство ли-ше тому остає че до тепер у Варшаві, шоб не допустити до утворення комуністичного пра-вління в столиці. Поміч сто-лиці Польщі, на випадок зайняття Варшави, має бути мі-сто Каліш.

ФРАНЦУСЬКИЙ ГЕНЕРАЛ НАЧАЛЬНИМ КОМАНДАН-ТОМ ПОЛЬСЬКОЇ АРМІІ.

ПАРИЖ, 10. серпня. — По довіді застатій приїздиває ви-дін польська Росія і Мархевські. Оборони протисли французь-кого генерала Вейгана обиди на-чальною командою.

Є загаліне переконання у Варшаві, шоб французський генерал Вейган прийме це становище, коли Польща згодиться на його план, шоб забрати польське вій-сько зі Східної Галичини з о-колицями Любана, шоб зібрати свою армію на малій протсторі і з нею знати нову офісывати. Проти цього плану вступувать владний польськй кружок.

Поголода про самовійство Пясуєдого.

ПАРИЖ, 9. серпня. — Не-стерпачені поголоса криу-чли євободу по владу на бір-жі шоб генерал Пясуєдого, на-чальний командант польськй армії, поповнив самовійство. Польська Росія з'явилася на біржі підкоєніти засти.

